

تعیین کارایی فنی برنجکاران ایران: مطالعه موردی استانهای فارس، گیلان و مازندران

آیت‌اله کرمی - مهندس منصور زیبایی

دانشجوی کارشناسی ارشد اقتصاد کشاورزی دانشگاه شیراز - عضو هیئت علمی بخش اقتصاد کشاورزی
دانشگاه شیراز

در این مطالعه، کارایی فنی برنجکاران با استفاده از روش حداکثر درستنمایی (MLE) و تخمین تابع تولید لگاریتمی - خطی مرزی تصادفی محاسبه و عوامل مؤثر بر آن نیز مورد بررسی قرار گرفت. آمار و اطلاعات مورد نیاز از طریق مصاحبه و تکمیل پرسشنامه از ۲۷۰ زارع در سه استان فارس، گیلان و مازندران جمع‌آوری گردید. بر اساس داده‌های موجود نتایج مطالعه به شرح ذیل می‌باشد.

نتایج حاصل از تخمین تابع تولید نشان می‌دهد که زارعین استان فارس از نهاده‌های نیروی کار، زمین و ماشین‌آلات در ناحیه اقتصادی عمل می‌کنند و نهاده‌های کود شیمیایی و کود حیوانی را در ناحیه سوم تولید مصرف می‌کنند. زارعین استان گیلان در استفاده از نهاده‌های نیروی کار، کود شیمیایی، کود حیوانی و ماشین‌آلات در ناحیه اقتصادی و تنها نهاده سم را در ناحیه سوم تولید مصرف می‌نمایند. و زارعین استان مازندران در بکارگیری نهاده زمین و ماشین‌آلات در ناحیه دوم تولید، و از نهاده نیروی کار در ناحیه سوم تولید استفاده می‌نمایند.

نتایج حاصل از تخمین تابع تولید مرزی نشان داد که متوسط کارایی فنی سه استان فارس، گیلان و مازندران به ترتیب ۸۰٫۳، ۸۳٫۹ و ۶۸٫۸ است. بین کارایی فنی و عوامل اجتماعی و اقتصادی در استان فارس رابطه معنی‌داری وجود نداشت در حالی که در استان گیلان بین کارایی فنی و متغیر سن رابطه مثبت و با تعداد افراد خانوار رابطه منفی وجود داشت. در استان مازندران کارایی با تعداد افراد خانوار و اندازه مزرعه رابطه منفی و با میزان تحصیلات رابطه مثبت داشته است.